

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

22. ledna 2013*

„Směrnice 2010/13/EU — Poskytování audiovizuálních mediálních služeb — Článek 15 odst. 6 — Platnost — Události vysoce zajímavé pro veřejnost, na něž se vztahují výhradní vysílací práva — Právo subjektů televizního vysílání na přístup k takovým událostem za účelem zhotovení krátkých zpravodajských příspěvků — Omezení případné finanční náhrady pro majitele výhradního práva na dodatečné náklady vzniklé poskytnutím tohoto přístupu — Listina základních práv Evropské unie — Články 16 a 17 — Proporcionalita“

Ve věci C-283/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundeskommunikationssenat (Rakousko) ze dne 31. května 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 8. června 2011, v řízení

Sky Österreich GmbH

proti

Österreichischer Rundfunk,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, A. Tizzano, M. Ilešič, T. von Danwitz (zpravodaj) a J. Malenovský, předsedové senátů, A. Borg Barthet, U. Lohmus, J.-C. Bonichot, C. Toader, J.-J. Kasel, M. Safjan a D. Šváby, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: A. Impellizzeri, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 24. dubna 2012,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Sky Österreich GmbH G. Engin-Denizem, Rechtsanwalt,
- za Österreichischer Rundfunk S. Kornem, Rechtsanwalt,
- za německou vládu T. Henzem a J. Möllerem, jako zmocněnci,
- za polskou vládu M. Szpunarem, jako zmocněncem,

* Jednací jazyk: němčina.

— za Evropský parlament R. Kaškina a U. Rössleinem, jako zmocněnci,
— za Radu Evropské unie R. Liudvinaviciute-Cordeiro a J. Herrmannem, jako zmocněnci,
— za Evropskou komisi G. Braunem, jakož i S. La Pergola a C. Vrignon, jako zmocněnci,
po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 12. června 2012,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká platnosti čl. 15 odst. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb („směrnice o audiovizuálních mediálních službách“) (Úř. věst. L 95, s. 1 a opravné znění Úř. věst. L 263, s. 15).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Sky Österreich GmbH (dále jen „Sky“) a Österreichischer Rundfunk (dále jen „ORF“) týkajícím se finančních podmínek, za nichž má ORF nárok na přístup k satelitnímu signálu za účelem zhotovení krátkých zpravodajských příspěvků.

Právní rámec

Právo Unie

Směrnice 2007/65/ES

- 3 Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání (Úř. věst. L 298, s. 23; Zvl. vyd. 06/01, s. 224) byla změněna směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007 (Úř. věst. L 332, s. 27). Článkem 1 bod 9 posledně uvedená směrnice vložila do směrnice 89/552 článek 3k, který stanoví, že subjekty televizního vysílání mají pro účely krátkých zpravodajských příspěvků právo využít krátké výňatky ze signálu vysílajícího subjektu, který zajišťuje vysílání událostí vysoce zajímavých pro veřejnost, pro něž získal výhradní vysílací práva.
- 4 Co se týče případné finanční náhrady, odstavec 6 tohoto článku 3 stanoví, že tato náhrada nesmí být vyšší než dodatečné náklady vzniklé přímo při poskytování přístupu.
- 5 Podle čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce směrnice 2007/65 uvedou členské státy v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 19. prosince 2009.
- 6 Směrnice 2007/65 vstoupila podle svého článku 4 v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*, tj. dne 19. prosince 2007.

Směrnice 2010/13

- 7 Směrnice 89/552 ve znění směrnice 2007/65 byla zrušena článkem 34 prvním pododstavcem směrnice 2010/13, jejíž bod 48 odůvodnění stanoví:

„Subjekty televizního vysílání mohou získat výhradní vysílací práva k událostem vysoce zajímavým pro veřejnost. Je však nezbytné podporovat v celé [Evropské] unii pluralitu prostřednictvím rozmanitosti zpravodajské produkce a zpravodajských pořadů a respektovat zásady uznané článkem 11 Listiny základních práv Evropské unie [dále jen „Listina“].“

- 8 Bod 55 odůvodnění směrnice 2010/13 zní následovně:

„Pro ochranu základní svobody přijímat informace a pro zajištění úplné a řádné ochrany zájmů diváků v Unii by měli ti, kdo vykonávají výhradní vysílací práva k události vysoce zajímavé pro veřejnost, udělit ostatním subjektům televizního vysílání právo použít krátké výňatky pro účely obecných zpravodajských pořadů, a to za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek při řádném zohlednění výhradních práv. Tyto podmínky by měly být sděleny v dostatečném předstihu před konáním události vysoce zajímavé pro veřejnost, aby ostatní měli dostatek času pro výkon uvedeného práva. [...] Tyto krátké výňatky by mělo být možné použít na kterémkoli programu v rámci celé EU, včetně specializovaných sportovních programů, a jejich délka by neměla přesáhnout devadesát sekund. Právo přístupu ke krátkým výňatkům by se mělo uplatňovat přeshraničně, pouze pokud je to nezbytné. Subjekt televizního vysílání by měl proto žádat o přístup nejprve u subjektu televizního vysílání usazeného ve stejném členském státě, který má výhradní práva k události vysoce zajímavé pro veřejnost.

Pojem obecných zpravodajských pořadů by se neměl vztahovat na pořady složené z krátkých výňatků určené k zábavním účelům [...]“

- 9 Článek 15 téže směrnice stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby měly všechny subjekty televizního vysílání usazené v Unii pro účely krátkých zpravodajských příspěvků přístup k událostem vysoce zajímavým pro veřejnost, které vysílá subjekt televizního vysílání spadající do jejich pravomoci na základě výhradních práv, a to za spravedlivých, přiměřených a nediskriminujících podmínek.

2. Pokud výhradní práva k události vysoce zajímavé pro veřejnost získá jiný subjekt televizního vysílání usazený v témže členském státě jako subjekt televizního vysílání usilující o přístup, musí být přístup vyžadován od tohoto subjektu televizního vysílání.

3. Členské státy zajistí, aby byl tento přístup zaručen tím, že umožní subjektům televizního vysílání volný výběr krátkých výňatků ze signálu vysílajícího subjektu, přičemž alespoň označí jejich zdroj, pokud to není z praktických důvodů nemožné.

4. Místo postupu podle odstavce 3 mohou členské státy zavést rovnocenný systém, který zajistí přístup za spravedlivých, přiměřených a nediskriminujících podmínek jiným způsobem.

5. Krátké výňatky se použijí pouze pro obecné zpravodajské pořady, přičemž v rámci audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání mohou být použity, pouze pokud je stejný pořad nabízen ze záznamu stejným poskytovatelem mediálních služeb.

6. Aniž jsou dotčeny odstavce 1 až 5, zajistí členské státy v souladu se svým právem a právními postupy, aby byly vymezeny způsoby a podmínky pořizování těchto krátkých výňatků, zejména veškerá úprava náhrad, maximální délka krátkých výňatků a časová omezení jejich vysílání. Je-li stanovena náhrada, nesmí být vyšší než dodatečné náklady vzniklé přímo při poskytování přístupu.“

Vnitrostátní právo

- 10 Spolkový zákon o uplatňování výhradních televizních vysílacích práv [Bundesgesetz über die Ausübung exklusiver Fernsehübertragungsrechte (Fernseh-Exklusivrechtsgesetz BGBl. I, 85/2001)] stanovil do 30. září 2010 v ustanovení § 5 odst. 4, že Bundeskommunikationssenat rozhodne o poskytnutí práva na krátké zpravodajské příspěvky subjektu televizního vysílání a případně za jakých podmínek, nedosáhnou-li dotčené subjekty televizního vysílání dohody.
- 11 Od 1. října 2010 uvedený § 5 odst. 4 ve spojení s odst. 2 téhož § 5 stanoví, že subjekt televizního vysílání, jenž získal výhradní vysílací práva k události, na níž existuje obecný zájem být o ní informován, a jenž musí každému subjektu televizního vysílání pro účely vysílání na vyžádání poskytnout právo na krátký zpravodajský příspěvek ze signálu, může vyžadovat pouze náhradu dodatečných nákladů vzniklých přímo při poskytování přístupu k signálu.
- 12 Bundeskommunikationssenat byl zřízen spolkovým zákonem o založení Kommunikationsbehörde Austria a Bundeskommunikationssenat (Bundesgesetz über die Einrichtung einer Kommunikationsbehörde Austria und eines Bundeskommunikationssenates, BGBl. I, 32/2001, dále jen „KOG“) pro účely kontroly rozhodnutí Kommunikationsbehörde Austria (regulační orgán v oblasti komunikací, dále jen „KommAustria“) a právního dohledu nad ORF jakožto kolektivní orgán, jehož členem je příslušník soudcovského stavu ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 spolkového ústavního zákona (Bundes-Verfassungsgesetz).
- 13 Ustanovení § 36 odst. 1 až 3 KOG ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutečností původního sporu stanoví:
- „1. Při úřadu spolkového kancléře se ke kontrole rozhodnutí KommAustria [...] se zřizuje Bundeskommunikationssenat.
2. Bundeskommunikationssenat rozhoduje v nejvyšším stupni o opravných prostředcích proti rozhodnutím KommAustria [...], s výjimkou opravných prostředků ve věcech správně-delikt ní povahy.
3. Rozhodnutí Bundeskommunikationssenat nelze v rámci správního postupu zrušit ani změnit. Proti rozhodnutím Bundeskommunikationssenat je přípustné odvolání k Verwaltungsgerichtshof [Správní soud].“
- 14 Ustanovení § 37 odst. 1 a 2 KOG zní:
- „1. Bundeskommunikationssenat sestává z pěti členů, z nichž tři musí být příslušníky soudcovského stavu. Členové Bundeskommunikationssenat vykonávají úřad nezávisle a nejsou vázáni žádnými pokyny a příkazy. Bundeskommunikationssenat volí ze svých členů, kteří jsou příslušníky soudcovského stavu, předsedu a zástupce předsedy.
2. Členy Bundeskommunikationssenat jmenuje spolkový prezident na návrh spolkové vlády na dobu šesti let. Za každého člena je třeba určit náhradníka, který nastoupí na místo člena v případě překážky výkonu funkce tohoto člena.“
- 15 Ustanovení § 20 odst. 2 spolkového ústavního zákona zní:
- „Orgán
- [...]
3. zřízený jako kolektivní orgán pro rozhodování v nejvyšším stupni, jehož rozhodnutí nemohou být správní cestou zrušena ani změna a jehož členem je alespoň jeden soudce,

[...]

může zákonodárce zprostit povinnosti řídit se pokyny orgánu, který je mu nadřazen.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 16 Společnost Sky získala povolení KommAustria k šíření kódovaného digitálního televizního programu „Sky Sport Austria“ prostřednictvím satelitu. Tato společnost nabyla smlouvou ze dne 21. srpna 2009 výhradní práva k televiznímu vysílání zápasů Evropské ligy v sezónách 2009/2010 až 2011/2012 na rakouském území. Společnost Sky uvedla, že každoročně vydává na licenci a výrobní náklady částku několik milionů eur.
- 17 Dne 11. září 2009 uzavřely Sky a ORF dohodu, kterou mělo být ORF přiznáno právo na krátké zpravodajské příspěvky a která za ně stanovila platbu ve výši 700 eur za každou minutu. Pokud jde o výši této odměny, omezily strany dobu trvání platnosti smlouvy do okamžiku, kdy vstoupí v platnost změna ustanovení § 5 spolkového zákona o uplatňování výhradních televizních vysílacích práv, tj. do 1. října 2010.
- 18 Na žádost ORF podanou v listopadu 2010 KommAustria rozhodl, že společnost Sky má jakožto majitelka výhradních vysílacích práv povinnost poskytnout ORF právo na krátké zpravodajské příspěvky a nemůže požadovat náhradu přesahující výši dodatečných nákladů vzniklých přímo při poskytování přístupu k satelitnímu signálu, které v tomto případě nevznikly. Současně stanovil podmínky, za nichž může ORF tohoto práva využívat. Obě strany se proti tomuto rozhodnutí odvolaly k Bundeskommunikationssenat.
- 19 Pokud jde o přípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, posledně uvedený orgán v předkládacím rozhodnutí odkazuje na rozsudek ze dne 18. října 2007, Österreichischer Rundfunk (C-195/06, Sb. rozh. s. I-8817) a zastává názor, že i v tomto případě je nutno jej považovat za soud ve smyslu článku 267 SFEU, jelikož se v této věci použijí totožná pravidla o příslušnosti jako ve věci, v níž byl vydán uvedený rozsudek.
- 20 Pokud jde o meritorní stránku věci, Bundeskommunikationssenat má za to, že právo na krátké zpravodajské příspěvky zasahuje do práva na vlastnictví subjektu televizního vysílání zakotveného v článku 17 Listiny, který smlouvou nabyl výhradní vysílací práva k události vysoce zajímavé pro veřejnost (dále jen „majitel výhradních vysílacích práv“).
- 21 Bundeskommunikationssenat odkazuje zejména na čl. 52 odst. 1 Listiny a nastoluje otázku, zda ustanovení směrnice, které orgánům členského státu brání stanovit náhradu, která má kompenzovat uvedený zásah do práva na vlastnictví, je v souladu se zásadou proporcionality. Má za to, že článek 15 odst. 6 směrnice 2010/13, podle něhož mají členské státy povinnost vymezit způsoby a podmínky týkající se práva na krátké zpravodajské příspěvky, takový zásah nekompenzuje. Bundeskommunikationssenat má za to, že zejména s ohledem na zásadu proporcionality je třeba přijmout pravidlo umožňující při stanovování odpovídající finanční náhrady zohledňovat okolnosti konkrétního případu a zejména předmět dotčených výhradních práv, jakož i částku, kterou vlastník těchto práv zaplatil za jejich nabytí.
- 22 Článek 15 směrnice 2010/13 se podle Bundeskommunikationssenat jeví jako zvláště sporný v případě, že k nabytí výhradních vysílacích práv došlo před vstupem této směrnice v platnost, zatímco žádost o poskytnutí práva na krátké zpravodajské příspěvky byla předložena až po vstupu v platnost vnitrostátního ustanovení provádějícího tento článek 15.

- 23 Bundeskommunikationssenat v této souvislosti uvádí rozhodnutí Bundesverfassungsgericht [spolkový ústavní soud (Německo)] a Verfassungsgerichtshof [ústavní soud (Rakousko)], podle nichž je bezúplatné poskytnutí práva na krátké zpravodajské příspěvky údajně nepřiměřené, a proto porušuje profesní svobodu ve smyslu článku 12 německé ústavy (Grundgesetz), jakož i právo na vlastnictví ve smyslu článku 5 rakouského ústavního zákona o všeobecných právech občanů (Staatsgrundgesetz über die allgemeinen Rechte der Staatsbürger) a článku 1 dodatkového protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Paříži dne 20. března 1952 (dále jen „dodatkový protokol“).
- 24 Za těchto podmínek se Bundeskommunikationssenat rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:
- „Je čl. 15 odst. 6 [směrnice 2010/13] slučitelný s články 16 a 17 [Listiny], jakož i s článkem 1 dodatkového protokolu [...]?“

K předběžné otázce

K přípustnosti

- 25 V kontextu této věci je nejprve nutno ověřit postavení Bundeskommunikationssenat jakožto soudu ve smyslu článku 267 SFEU a následně přípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 26 Pro posuzování toho, zda je předkládající orgán svojí povahou „soudem“ ve smyslu článku 267 SFEU, což je otázka, která je upravena výlučně unijním právem, přihlíží Soudní dvůr podle ustálené judikatury k souboru faktorů, jako například zda je orgán, který se na něj obrátil, zřízen zákonem, zda se jedná o stálý orgán, zda má obligatorní jurisdikci, zda má řízení před ním kontradiktorní povahu, zda aplikuje právní předpisy a zda je nezávislý (rozsudek ze dne 14. června 2011, Miles a další, C-196/09, Sb. rozh s. I-5105, bod 37 a citovaná judikatura).
- 27 Soudní dvůr již měl příležitost rozhodnout, zda má Bundeskommunikationssenat postavení soudu ve smyslu článku 234 ES ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Österreichischer Rundfunk. V bodech 19 až 21 tohoto rozsudku rozhodl, že na základě ustanovení upravujících založení a fungování Bundeskommunikationssenat použitelných ve výše uvedené věci musí být tento subjekt považován za soud ve smyslu článku 234 ES.
- 28 V této věci se použijí ustanovení upravující založení a fungování Bundeskommunikationssenat, která jsou z hlediska obsahu totožná s ustanoveními použitelnými ve věci, v níž byl vydán výše uvedený rozsudek Österreichischer Rundfunk. Bundeskommunikationssenat musí být za těchto podmínek považován za soud ve smyslu článku 267 SFEU i v projednávané věci.
- 29 Z výše uvedeného plyne, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Bundeskommunikationssenat je přípustná.

K věci samé

- 30 Podstatou otázky Bundeskommunikationssenat položené Soudnímu dvoru, je přezkum platnosti čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13 ve světle článku 16 a čl. 17 odst. 1 Listiny, jakož i článku 1 dodatkového protokolu. Klade si zejména otázku, zda tento čl. 15 odst. 6 zakládá porušení základních práv majitele výhradních vysílacích práv z důvodu, že je tento majitel povinen umožnit realizaci krátkých zpravodajských příspěvků všem subjektům televizního vysílání usazeným v Unii a nemůže požadovat finanční náhradu přesahující dodatečné náklady vzniklé poskytnutím přístupu k signálu.

K článku 17 Listiny

- 31 Článek 17 odst. 1 Listiny stanoví, že „nikdo nesmí být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu, v případech a za podmínek, které stanoví zákon, a při poskytnutí spravedlivé náhrady v přiměřené lhůtě. Užívání majetku může být rovněž upraveno zákonem v míře nezbytné z hlediska obecného zájmu.“
- 32 Směrnice 2010/13 stanoví v čl. 15 odst. 1, že všechny subjekty televizního vysílání usazené v Unii musí mít pro účely krátkých zpravodajských příspěvků přístup k událostem vysoce zajímavým pro veřejnost, které vysílá subjekt televizního vysílání. Podle odstavce 3 téhož článku je takový přístup v zásadě zaručen poskytnutím přístupu k signálu vysílajícího subjektu, z něhož si mohou volně vybrat krátké výňatky. Odstavec 6 uvedeného článku 15 stanoví, že je-li stanovena finanční náhrada pro majitele výhradních vysílacích práv, nesmí být vyšší než dodatečné náklady vzniklé přímo při poskytování přístupu k signálu.
- 33 Obsahově totožná pravidla, jako jsou pravidla uvedená v předchozím bodě, již byla obsažena v článku 3k směrnice 89/552 ve znění směrnice 2007/65.
- 34 Za těchto podmínek je tedy otázkou, zda se záruky poskytované v čl. 17 odst. 1 Listiny ve skutečnosti vztahují na smluvně nabytá výhradní vysílací práva. Ochrana poskytnutá tímto článkem se netýká pouhých zájmů nebo šancí obchodního charakteru, jejichž nejistý charakter je vlastní samotné podstatě ekonomické činnosti (rozsudek ze dne 9. září 2008, FIAMM a další v. Rada a Komise, C-120/06 P a C-121/06 P, Sb. rozh. s. I-6513, bod 185, jakož i citovaná judikatura), ale práv majetkové hodnoty, z nichž s ohledem na právní řád plyne právní postavení umožňující vlastníkovvi těchto práv jejich nezávislý výkon na jeho účet.
- 35 Je pravda, že výhradní vysílací práva jsou subjektům televizního vysílání poskytnuta za úplatu na základě smluvního ujednání, které jim umožňuje odvysílat ve výhradním postavení určité události a vyloučit tak ostatní subjekty televizního vysílání z vysílání těchto událostí. Tato práva je tak nutno považovat za práva, která mají majetkovou hodnotu, a nikoli za pouhé zájmy nebo šance obchodního charakteru.
- 36 Vzhledem k okolnostem věci v původním řízení však vyvstává otázka, zda dotčená výhradní práva zakládají právní postavení ve smyslu bodu 34 tohoto rozsudku.
- 37 Unijní právo v tomto ohledu od vstupu směrnice 2007/65 v platnost dne 19. prosince 2007 stanoví, že subjektům televizního vysílání musí být zaručeno právo na krátké zpravodajské příspěvky z událostí vysoce zajímavých pro veřejnost, které jsou předmětem výhradních vysílacích práv, přičemž majitel takového práva nemůže požadovat vyšší finanční náhradu než dodatečné náklady vzniklé přímo při poskytování přístupu k signálu.
- 38 S ohledem na tuto unijní legislativu, kterou jsou členské státy povinny provést do svých vnitrostátních právních řádů, nemůže takové smluvní ujednání, jako je ujednání dotčené v původním řízení, zakládat subjektu televizního vysílání právní postavení chráněné čl. 17. odst. 1 Listiny umožňující mu nezávislý výkon jeho vysílacího práva, jak je uvedeno v bodě 34 tohoto rozsudku, v tom smyslu, že by mohl navzdory závaznému obsahu směrnice 2007/65 požadovat náhradu přesahující výši dodatečných nákladů vzniklých přímo při poskytování přístupu k signálu.
- 39 Takový hospodářský subjekt, jako je společnost Sky, která po vstupu směrnice 2007/65 v platnost k datu 19. prosince 2007 smluvně získala výhradní vysílací práva – v tomto případě dne 21. srpna 2009 – se totiž nemůže z hlediska unijního práva dovolávat nabytého právní postavení chráněného čl. 17 odst. 1 Listiny, pakliže měly členské státy povinnost provést tuto směrnici, což mohly učinit kdykoli a v každém případě tak měly učinit do 19. prosince 2009.

- 40 Majitel výhradních práv na televizní vysílání událostí velkého významu pro veřejnost nemůže za těchto podmínek požadovat ochranu poskytovanou čl. 17 odst. 1 Listiny.

K článku 16 Listiny

- 41 Článek 16 Listiny stanoví, že „svoboda podnikání se uznává v souladu s právem Unie a vnitrostátními zákony a zvyklostmi“.
- 42 Ochrana poskytnutá uvedeným článkem 16 se vztahuje na svobodu vykonávat hospodářskou nebo obchodní činnost, smluvní svobodu a volnou soutěž, jak vyplývá i z vysvětlení týkajících se téhož článku, které je v souladu s čl. 6 odst. 1 třetím pododstavcem SEU a čl. 52 odst. 7 Listiny třeba zohlednit pro účely jejího výkladu (rozsudek ze dne 22. prosince 2010, DEB, C-279/09, Sb. rozh. s. I-13849, bod 32).
- 43 Smluvní svoboda dále zahrnuje zejména možnost zvolit si hospodářského partnera (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. července 1991, Neu a další C-90/90 a C-91/90, Recueil, s. I-3617, bod 13) jakož i možnost určit cenu za plnění (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. března 2007, Komise v. Belgie, C-437/04, Sb. rozh. s. I-2513, bod 51, jakož i ze dne 19. dubna 2012, F-Tex, C-213/10, bod 45).
- 44 Jak plyne z bodů 35 a 37 stanoviska generálního advokáta, článek 15 směrnice 2010/13 má ten důsledek, že majitel výhradních vysílacích práv si nemůže svobodně zvolit subjekty televizního vysílání, s nimiž uzavře smlouvu o poskytnutí práva na krátké zpravodajské příspěvky. S ohledem na odstavec 6 tohoto článku, tj. ustanovení, k němuž předkládající soud váže svou otázku Soudnímu dvoru, majitel výhradních vysílacích práv nemůže ani svobodně určit cenu, za niž poskytne přístup k signálu pro účely zhotovení krátkého zpravodajského příspěvku. Toto ustanovení takovému majiteli brání zejména v tom, aby na subjekty televizního vysílání, které zhotovují krátké zpravodajské příspěvky, přenesl náklady na získání výhradních vysílacích práv. Za těchto podmínek zakládá tento čl. 15 odst. 6 zásah do svobody podnikání majitelů výhradních vysílacích práv.
- 45 V souladu s judikaturou Soudního dvora však svoboda podnikání nemá povahu absolutní výsady, ale musí být posuzována ve vztahu ke své úloze ve společnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. září 2004, Španělsko a Finsko v. Parlament a Rada, C-184/02 a C-223/02, Sb. rozh. s. I-7789, body 51 a 52, jakož i ze dne 6. září 2012, Deutsches Weintor, C-544/10, bod 54 a citovaná judikatura).
- 46 Na základě této judikatury a s ohledem na znění článku 16 Listiny, které se liší od znění ostatních základních svobod zakotvených v hlavě II, avšak je blízké znění některých ustanovení hlavy IV téže Listiny, může být svoboda podnikání předmětem široké škály zásahů ze strany veřejné moci, jimiž lze ve veřejném zájmu stanovit hranice pro výkon hospodářské činnosti.
- 47 Tato okolnost se přitom odráží zejména ve způsobu, jímž je nutno uplatňovat zásadu proporcionality na základě čl. 52 odst. 1 Listiny.
- 48 V souladu s posledně uvedeným ustanovením musí být každé omezení výkonu práv a svobod zakotvených Listinou stanoveno zákonem, musí respektovat jejich podstatu a za současného dodržování zásady proporcionality musí být nezbytné a skutečně odpovídat cílům obecného zájmu, které uznává Unie, nebo potřebě ochrany práv a svobod druhého.
- 49 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13 nezasahuje do podstaty svobody podnikání. Toto ustanovení totiž nebrání ve výkonu podnikatelské činnosti majitele výhradních vysílacích práv jako takové. Nevylučuje ani možnost tohoto majitele využít svého práva tím, že sám za úplaty odvysílá předmětnou událost či toto právo za úplaty smluvně převede na jiný subjekt televizního vysílání či jiný hospodářský subjekt.

- 50 Co se týče proporcionality zjištěného zásahu, je třeba připomenout, že zásada proporcionality podle ustálené judikatury Soudního dvora vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekročily meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení legitimních cílů sledovaných dotčenou právní úpravou, přičemž se rozumí, že pokud se nabízí volba mezi několika přiměřenými opatřeními, je třeba zvolit nejmeně omezující opatření a způsobené nevýhody nesmějí být nepřiměřené v poměru ke sledovaným cílům (rozsudky ze dne 8. července 2010, Afton Chemical, C-343/09, Sb. rozh. s. I-7027, bod 45, jakož i ze dne 23. října 2012, Nelson a další, C-581/10 a C-629/10, bod 71, jakož i citovaná judikatura).
- 51 V tomto ohledu je nejprve nutno uvést, že počet případů, kdy jsou výhradně prodávána práva k událostem vysoce zajímavým pro veřejnost, v současnosti stoupá a je s to značně omezit přístup veřejnosti k informaci o těchto událostech. V tomto ohledu má článek 15 směrnice 2010/13, jak plyne z bodů 48 a 55 odůvodnění, chránit základní právo na informace zaručené čl. 11 odst. 1, Listiny a podporovat v celé Unii pluralitu prostřednictvím rozmanitosti zpravodajské produkce a zpravodajských pořadů chráněnou odstavcem 2 téhož článku 11.
- 52 Ochrana svobod chráněných článkem 11 Listiny je nesporně cílem obecného zájmu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2007, United Pan-Europe Communications Belgium a další, C-250/06, Sb. rozh. s. I-11135, bod 42), jehož význam je zejména nutné zdůraznit v demokratické a pluralitní společnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Kabel Deutschland Vertrieb und Service, C-336/07, Sb. rozh. s. I-10889, bod 33, a ze dne 6. září 2011, Patriciello, C-163/10, Sb. rozh. s. I-7565, bod 31). Tento význam je obzvláště zjevný v případě událostí vysoce zajímavých pro veřejnost. Je tudíž nutno konstatovat, že článek 15 směrnice 2010/13 skutečně sleduje cíl obecného zájmu.
- 53 Článek 15 odst. 6 směrnice 2010/13 je rovněž s to zaručit, že bude dosaženo sledovaného cíle. Toto ustanovení totiž umožňuje všem subjektům televizního vysílání realizovat krátké zpravodajské příspěvky a informovat tak veřejnost o událostech, které jsou pro ni vysoce zajímavé a k nimž jsou prodávána výhradní práva, čímž těmto subjektům zaručuje přístup k uvedeným událostem. Tento přístup jim je zaručen nezávisle na jejich obchodní síle a finanční způsobilosti, jakož i na ceně zaplacené za nabytí výhradních vysílacích práv, na smluvních jednáních s majiteli takových práv a rozsahu předmětných událostí.
- 54 Pokud jde dále o nezbytnost takové právní úpravy, je nutno uvést, že mírnější opatření by spočívalo ve stanovení finanční náhrady pro majitele výhradních vysílacích práv přesahující výši dodatečných nákladů vzniklých přímo při poskytování přístupu k signálu a zejména v účasti subjektů televizního vysílání realizujících krátké zpravodajské příspěvky na nákladech na získání těchto výhradních práv.
- 55 Taková mírnější právní úprava by však podle všeho nezajistila realizaci cíle sledovaného čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13 stejně účinným způsobem, jaký plyne z aplikace tohoto ustanovení. Právní úprava, která by stanovila finanční náhradu pro majitele výhradních práv na televizní vysílání přesahující výši dodatečných nákladů vzniklých přímo při poskytování přístupu k signálu vypočtenou na základě dodatečných kritérií, například na základě ceny zaplacené za získání takového práva či rozsahu dané události, by totiž mohla zejména v závislosti na způsobu určení výše náhrady a finanční způsobilosti subjektů televizního vysílání majících zájem o přístup k signálu odradit určité subjekty televizního vysílání od toho, aby žádaly o přístup za účelem zhotovení krátkého zpravodajského příspěvku, či jim v tom případně zabránit, a mohla by značně omezit přístup veřejnosti k informaci.
- 56 Článek 15 odst. 6 směrnice 2010/13 naopak všem subjektům televizního vysílání zaručuje přístup k události, který se uskutečňuje v souladu s odst. 1 téhož článku s ohledem na zásadu rovného zacházení a zcela nezávisle na okolnostech uvedených v předchozím bodě, čímž všem subjektům televizního vysílání umožňuje skutečně zhotovovat krátké zpravodajské příspěvky.

- 57 Unijní zákonodárce mohl za těchto podmínek legitimně dospět k závěru, že právní úprava, která stanoví finanční náhradu pro majitele výhradních práv na televizní vysílání přesahující výši dodatečných nákladů vzniklých přímo při poskytování přístupu k signálu, by neumožnila dosáhnout sledovaného cíle stejně účinným způsobem jako právní úprava stanovená v čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13, která omezuje případnou finanční náhradu na výši těchto nákladů, a k závěru, že je tato právní úprava nezbytná.
- 58 Pokud jde konečně o případnou nepřiměřenost čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13, je podstatou otázky předkládajícího soudu to, zda povinnost členských států vymezit způsoby a podmínky týkající se práva na krátké zpravodajské příspěvky podle tohoto ustanovení odpovídajícím způsobem vyvažuje požadavky plynoucí ze základního práva na informace a požadavky plynoucí ze svobody podnikání. Má za to, že za přiměřené lze považovat pouze pravidlo stanovící výplatu finanční náhrady, která zohledňuje zejména předmět dotčených výhradních vysílacích práv, jakož i částku zaplacenou majitelem za tyto práva.
- 59 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že unijní zákonodárce musí vyvážit svobodu podnikání a základní právo občanů Unie přijímat informace, jakož i svobodu a pluralitu médií.
- 60 Je-li dotčeno více práv a základních svobod chráněných unijním právním řádem, musí být při posuzování případné nepřiměřenosti ustanovení unijního práva zachován nezbytný soulad požadavků vážících se k ochraně těchto různých práv a svobod a spravedlivá rovnováha mezi nimi (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. ledna 2008, Promusicae, C-275/06, Sb. rozh. s. I-271, body 65 a 66, jakož i výše uvedený rozsudek Deutsches Weintor, bod 47).
- 61 Unijní zákonodárce stanovil požadavky pro využívání výňatků ze signálu, čímž zajistil, že rozsah zásahu do svobody podnikání a případný ekonomický zisk subjektů televizního vysílání, který mohou mít z krátkých zpravodajských příspěvků, bude přesně ohraničen.
- 62 Článek 15 směrnice 2010/13 totiž v odstavci 5 stanoví, že krátké zpravodajské příspěvky z události, která je vysílána výhradně, nemohou být zhotoveny pro všechny vysílané programy, ale pouze pro obecné zpravodajské pořady. Užití výňatků ze signálu v programech pro zábavní účely, které mají významnější ekonomický dopad než obecné zpravodajské pořady, je tak v souladu s bodem 55 směrnice 2010/13 vyloučeno.
- 63 Podle téhož bodu odůvodnění a čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13 mají členské státy dále povinnost vymezit způsoby a podmínky týkající se pořizování používaných výňatků ze signálu s patřičným ohledem na výhradní vysílací práva. V tomto ohledu z odstavců 3, 5 a 6 tohoto článku, jakož i z uvedeného bodu 55 odůvodnění plyne, že tyto výňatky musí být především krátké a jejich maximální délka nesmí překročit 90 sekund. Členské státy jsou rovněž povinny vymezit lhůty pro šíření těchto výňatků. Subjekty televizního vysílání zhotovující krátké zpravodajské příspěvky jsou konečně povinny uvést na základě téhož odstavce 3 původ krátkých výňatků užitých v jejich zpravodajských příspěvcích, což může mít pro majitele dotčených výhradních práv na televizní vysílání kladný účinek z reklamního hlediska.
- 64 Článek 15 směrnice 2010/13 ostatně nevylučuje, že majitelé výhradních vysílacích práv budou moci svá práva využívat za úplatu, jak bylo konstatováno v bodě 49 tohoto rozsudku. Nemožnost proplacení prostřednictvím náhrady, jakož i případné snížení obchodní hodnoty těchto výhradních vysílacích práv mohou být v praxi zohledněny při smluvních jednáních o nákupu dotčených práv a mohou se odrážet v ceně zaplacené za tuto koupí.
- 65 Pokud však jde o práva a zájmy, které má chránit článek 15 směrnice 2010/13, je nutno připomenout, že počet případů výhradního prodeje práv k událostem vysoce zajímavým pro veřejnost v současnosti stoupá a je s to značně omezit přístup veřejnosti k informaci o těchto událostech, což bylo uvedeno v bodě 51 tohoto rozsudku.

- 66 Vzhledem k významu, jakého požívá ochrana základního práva přijímat informace, svoboda jakož i pluralita médií zaručená článkem 11 Listiny na jedné straně a ochrana svobody podnikání zaručená jejím článkem 16 na straně druhé, mohl unijní zákonodárce přijmout taková pravidla omezující svobodu podnikání, jako jsou pravidla stanovená v článku 15 směrnice 2010/13, a s přihlédnutím k nutnému vyvážení dotčených práv a zájmů upřednostnit přístup veřejnosti k informacím před smluvní volností.
- 67 Unijní zákonodárce mohl za těchto podmínek způsobem uvedeným v čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13 legitimně omezit svobodu podnikání majitelů výhradních vysílacích práv a dospět k závěru, že nevýhody plynoucí z tohoto ustanovení nejsou nepřiměřené z hlediska cílů, které sleduje, a mohou nastolit spravedlivou rovnováhu mezi základními právy a svobodami, o něž se jedná v tomto případě.
- 68 Z výše uvedeného vyplývá, že zkoumání položené předběžné otázky neodhalilo žádnou skutečnost, která by mohla mít dopad na platnost čl. 15 odst. 6 směrnice 2010/13.

K nákladům řízení

- 69 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Zkoumání položené předběžné otázky neodhalilo žádnou skutečnost, která by mohla mít dopad na platnost čl. 15 odst. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb („směrnice o audiovizuálních mediálních službách“).

Podpisy.